

ФЕБРУАР
У ЗНАКУ
ХАЈКИ

Долијала четири вука на Озрену и Чемерници

Глас Српске

4. МАРТ 2016.

број 13

ЛОВАЦ

Лажигада у Приједору

ПОПОВИЋУ
ДЕВЕТА
КРУНА
НАЈБОЉЕГ
ЛАЖОВА

Станко Милановић из Фоче један од најуспјешнијих ловаца регије

Лов је прича, догађај, забава, али и култ

SAMSUNG

Moj Mix EXTRA

- ✓ 4 GB neta
- ✓ 0,15 KM/min prema svima u BiH
- ✓ besplatni prijatelj broj
- ✓ 300 minuta prema svima u BiH
- ✓ 100 minuta prema mts mobilnoj mreži u Srbiji

Moj Mix TOP

- ✓ 8 GB neta
- ✓ 0,15 KM/min prema svima u BiH
- ✓ besplatni prijatelj broj
- ✓ 500 minuta prema svima u BiH
- ✓ 250 minuta prema mts mobilnoj mreži u Srbiji

MOJ MIX ZA MOJ SAMSUNG

Izaberi nove Moj Mix tarife sa nižim cijenama razgovora i extra bonusima! Uz Moj Mix TOP paket odaberi i odlični Samsung Galaxy A3, a uz Moj Mix EXTRA paket čeka te Samsung Galaxy Grand Neo Plus.

Cijene poziva prema svim mrežama 0,15 KM/min (cijena bez PDV-a). Pozivi prema jednom prijatelj broju besplatni (bez uspostave poziva).

Samsung GALAXY A3

1 KM

Moj Mix TOP

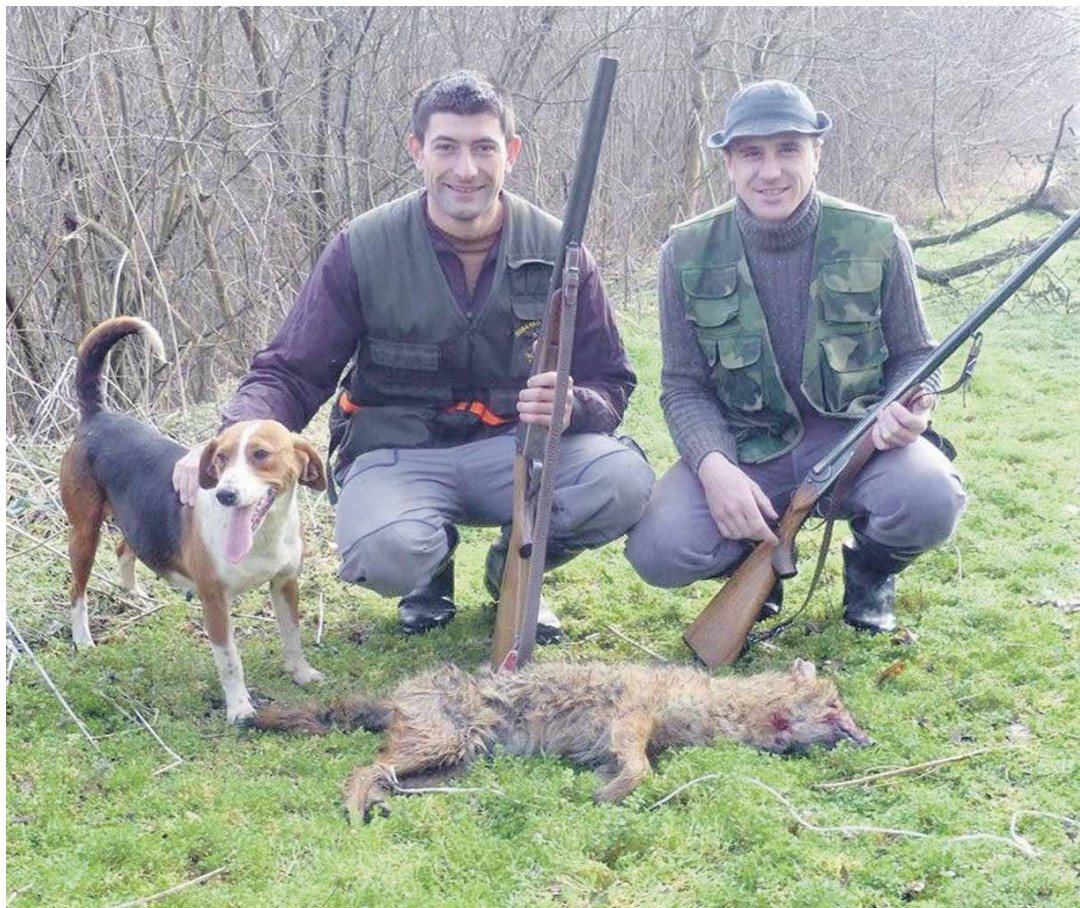

Samsung GALAXY GRAND Neo Plus

1 KM

Moj Mix EXTRA

Ловци приморани да све чешће организују акције

Шакал постао већи непријатељ него лисица

У последње вријеме шакал је постао опасан и за домаће животиње, јер све мање преза од насељених мјеста те неријетко напада торове на сеоским газдинствима

ПИШЕ: ДУШАН РЕПИЈА
dusanr@glassrpske.com

Годинама је на овим просторима лисица била највећи непријатељ племенитој дивљачи, али је у последњих неколико година тај примат преузео шакал.

Ова животиња насељава просторе са надморском висином до 500 ме-

Позитивна улога

Са друге стране, шакал има и позитивну улогу и то у погледу уклањања остатака угунутих животиња. Он даје и велики допринос на редукцији мишоликих глодара, зато што они чине већи дио његове исхране. Шакал такође уклања болесне и слабе јединке ловне дивљачи, чиме обавља једну врсту селекције, што се такође може сматрати позитивним.

тара, а његово ширење могло би се окарактерисати као веома брза и снажна експанзија, баш у тренуцима када је популација вукова у паду. Међутим у последње вријеме шакал је постао опасан и за домаће животиње, јер све мање преза од насељених мјеста те неријетко напада торове на сеоским газдинствима. С тога су готово сва ловачка удружења организовала акције на ову штеточину те била мање или више успјешна.

ШАКАЛ ЈЕ ВРЛО ПРЕПРЕДЕНА ЖИВОТИЊА

- Примјетна је експанзија шакала у последњих неколико година и у складу с тим, трудимо се да што чешће организовано идемо у лов. Међутим, шакал није лака мета. Много је препреденији од лисице, не појављује се у вријеме када ми идемо у лов рано ујутру и касно навече. Што би се рекло, "у јавност" излази по дану и тада га је лакше срести. У последње три године одстријели смо шест шакала, а процјенујемо да их је у нашем ловишту још двадесетак - рекао је секретар Ловачког удружења Мајна из Модриче Владимир Драгашевић.

У овом удружењу одлучили су да организују и већу акцију како би ову штеточину што више истријебили.

- Иако за сада нисмо имали већих пријављених штета, одлучили смо да прве недеље у марту организујемо акцију на шакала. Очекујем да ће бити више од 120 ловца, не само из нашег удружења, него и околних и да ће ово бити традиција у наредним годинама - рекао је Драгашевић.

Сличне акције покренула су и друга удружења и то у Дервенти, Новом Граду, Добоју...

И у погледу ветеринарско-санитарне превентиве, шакал представља и потенцијалну опасност, зато што може бити и преносилац паразита и зараза. Трихинелу носи чак једна педина популације шакала и веома је подложан разним болестима и заразама, а може обољети и од бјеснила.

ПИШЕ: НЕНАД ЂЕРИЋ
 neno.djeric@gmail.com

И ступањем некадашње секције Омарска, која је до тада постојала при Ловачком друштву "Мраковица" из Приједора, 1991. године основано је Ловачко удружење "Срндаћ" Омарска, које броји 210 чланова.

Основни циљ му је узгој и заштита дивљачи у овом крајишком предјелу Републике Српске. Својим дјеловањем важи за једно од оних друштава која тихо, без помпе, управо и одговарају захтјевима постављеним пред заљубљенике у лов у овим временима.

Ловиште Омарска, које се простире на површини од 18.000 хектара земље, састављено је од планинског дијела, крајње надморске висине од 970 метара на врху Козаре, Лисина, а у равничарском значајну улогу има простор који се налази крај рибањака "Саничани" и уз ријеку Гомионицу која протиче средином ловишта.

- Самим тим створен је основни резерват за узгој, како одређених врста птица, тако и племените срнеће дивљачи, са огромним учешћем фазанске и зечје дивљачи, као основним улловом у ловишту. Поред дивље свиње у последње вријеме у ловишту имамо појаву шакала, којег интензивно уклањамо, да бисмо заштитили племените врсте - прича председник ЛУ "Срндаћ" Омарска Ратко Граховац, који је прошле године добио повјеће да се поново нађе на челу ове организације.

У самом мјесту Омарска направљен је модеран ловачки дом, укупне површине 300 метара квадратних,

Ловачко удружење "Срндаћ" из Омарске

Изградњом објекта подстичу тури

Заиста смо се потрудили да се сви који дођу осјећају пријатно, а надам се да ће у годинама које долазе и све више странаца посјећивати наше ловиште, рекао Граховац

Ловачка кућа у насељу Јелићка

еката изам

а у свом саставу има следеће садржаје: у приземљу је у завршној фази изградња ловачког ресторана за од 700 до 1.000 гостију, те продавница ловне и риболовне опреме, на спрату су службене просторије удружења, а у поткровљу два апартмана са собама и одвојеним купатилима. Простор око дома површине 4.000 квадрата уређен је у предивном амбијенту, са адекватним објектом за одмор ловаца и пецаном, као саставним дијелом.

- Вриједи истаћи да су све четири наше секције изградиле чврсте објекте,

ОДЛИЧНА САРАДЊА СА ОКОЛНИМ УДРУЖЕЊИМА

те, ловачке куће на површинама у просјеку од 80 до 100 квадрата. Секција "Ламовита" има је на Лисини, капацитета 20 гостију, а у самом подножју поменутог врха планинске лњ-

Најстарији члан Никола Маленчић

Маленчић

Најстарији члан удружења је Никола Маленчић (рођен 1934. године) из секције "Ламовита", из које су и најмлађи десетогодишњи дјечаци Саво Граховац и Алекса Демонић. Велика пажња поклања се управо подмлатку. Веома је активан и учествује у изградњи помоћних ловно-техничких објеката, као и изношењу хране у зимском периоду за потребе дивљачи. Омаршчани су присутни на многим манифестацијама, међу којима су и традиционални "Дани зиме на Козари", одржани недавно, ове године, по десети пут.

потнице Козаре (надморска висина 150 метара). Секција "Бистрица" је при самом завршетку градње савремене куће капацитета од 100 до 120 особа. Секција "Криваја" на обронцима Комбаруше у природном комплексу шума изградиле је лијепу ловачку кућу за 70 гостију, а на обронцима у предјелу Градина изнад истоименог језера и еко-центра "Љекарице". Као туристичке дестинације ловци Јелићке су својим радом и трудом саградили објекат у којем може да се нађе 80 до 100 заинтересованих. У самом комплексу је шума хрста и смрче. Заиста смо се потрудили да се сви који дођу осјећају пријатно, а надам се да ће у годинама које долазе и све више странаца посеђивати наше ловиште - наставља Граховац.

УДРУЖЕЊЕ ПОДИЈЕЉЕНО НА ЧЕТИРИ СЕКЦИЈЕ

Омаршчани не посједују гатер, у овом ловишту завршен је одстрел срнеће, фазанске и зечије дивљачи, док је од дозвољених 14 дивљих свиња одстријељено десет. У току је уништавање штеточина, за сада су убијена три шакала и осам лисица.

У свим секцијама ловци су, употребљавајући ловни и ловно-привредни план, изградиле планиране ловачке чеке и хранилишта, а у склопу ловишта су и два прихватилишта за фазанску дивљач.

- У плану је да свака секција изгради још по једну чеку за племениту дивљач. Када је ријеч о сарадњи са другим удружењима, имамо изузетно добре односе са ловцима ЛЈУ "Бобија" Пискавица, чије се ловиште наслања на наше са источне стране, те ЛЈУ "Љубија" Приједор и ЛЈУ "Јелен" Козарска Дубица. Одличне односе имамо и са ловцима ловишта Националног парка "Козара", са којим се граничимо у сјеверном дијелу, а његов капацитет треба да дође до пуног изражаја као капацитет свих ловишта у окружењу.

Осим што ловац мора да воли и чува природу, да посједује опрему, спретност, хитрост и прецизност, прије свега мора да посједује ловачку етику. То би требало да буде обавеза свих који се баве ловом

ПИШЕ: РАДМИЛА ЂЕВИЋ
krozrs@glassrpske.com

Волим лов и природу, нисам опсједнут трофејима, јер ловити значи бавити се на неки начин умјетношћу и то је оно што живите, осјећате и свакодневно надограђујете и што се без ловачке етике не може замислити.

Овако своју причу почиње 38-годишњи ловац Станко Милановић из Фоче, који је недавно у једном дану у хајци на вука на планини Вукуши одстријелио два вука, одрасла мужјака. Рекло би се улов какав многи ловци сањају.

Станко, који је лововођа ловачке секције "Зечје" у оквиру ЛУ "Бакић" Фоча, сам каже да није ни сањао каква ће га срећа задесити и открива да се први пут за 13 година, колико се бави ловом, сусрео тако близу са чопором вукова. Први сусрет освјетљао му је ловачки образ.

- Погледала ме ловачка срећа, ја бих то тако рекао. Ми, односно наше удружење, у сарадњи са Шумским газдинством Фоча, организовали смо хајку на вука јер смо раније, приликом лова на дивље свиње, примјетили велики чопор. Било је веома лоше вријеме, чак смо размишљали да одустанемо. У једном тренутку сам се одвојио од својих колега како бих извидио терен. У обиласку сам се сусрео са чопором, била је велика магла, невријеме, у том моменту само сам тражио прилику да нанишаним и одстријелим вука. Једног сам ранио, пао је, зачуо се лавез чопора, други вука је пришао овом рањеном, тада сам искористио прилику и опет запуцао и ето успио да устријелим и другог - прича Милановић.

Овај искусни ловац иза себе има и бројне друге трофеје. Ловио је срндаће, дивље свиње, лисице, али оно по чему се посебно истиче је ловачка етика.

- Осим што један ловац мора да воли и чува природу, дружења, да посједује опрему, спретност, хитрост и прецизност, прије свега мора да по-

Станко Милановић

из Фоче један од најуспјешнијих ловаца регије

сједује ловачку етику. То не би требало да буде само врлина ловаца, већ и обавеза свих нас који се бавимо ловом. Дивљач није само мета, нити само трофеј, сваки ловац треба прије свега да их заштити и цијени, а тако треба да настоји да ловачке границе не прелази - истиче Милановић.

ЉУБАВ ПРЕМА ЛОВУ НАСЛИЈЕДИО ОД ОЦА

Оно што казује у пракси настоји и да примијени, у сарадњи са својим колегама.

- Прави ловци не учествују само у одстрелу, већ и у изградњи ловачких домова, колиба, раскресивању ловишта, изношењу хране дивљачи у тешким зимским условима, дружењу, размјени искустава са

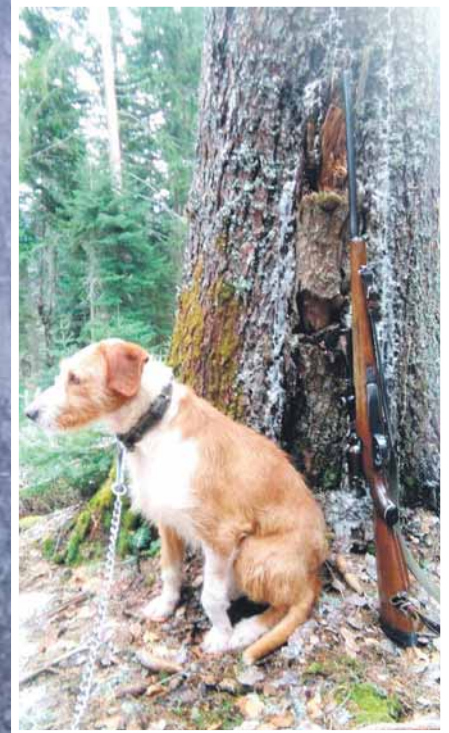
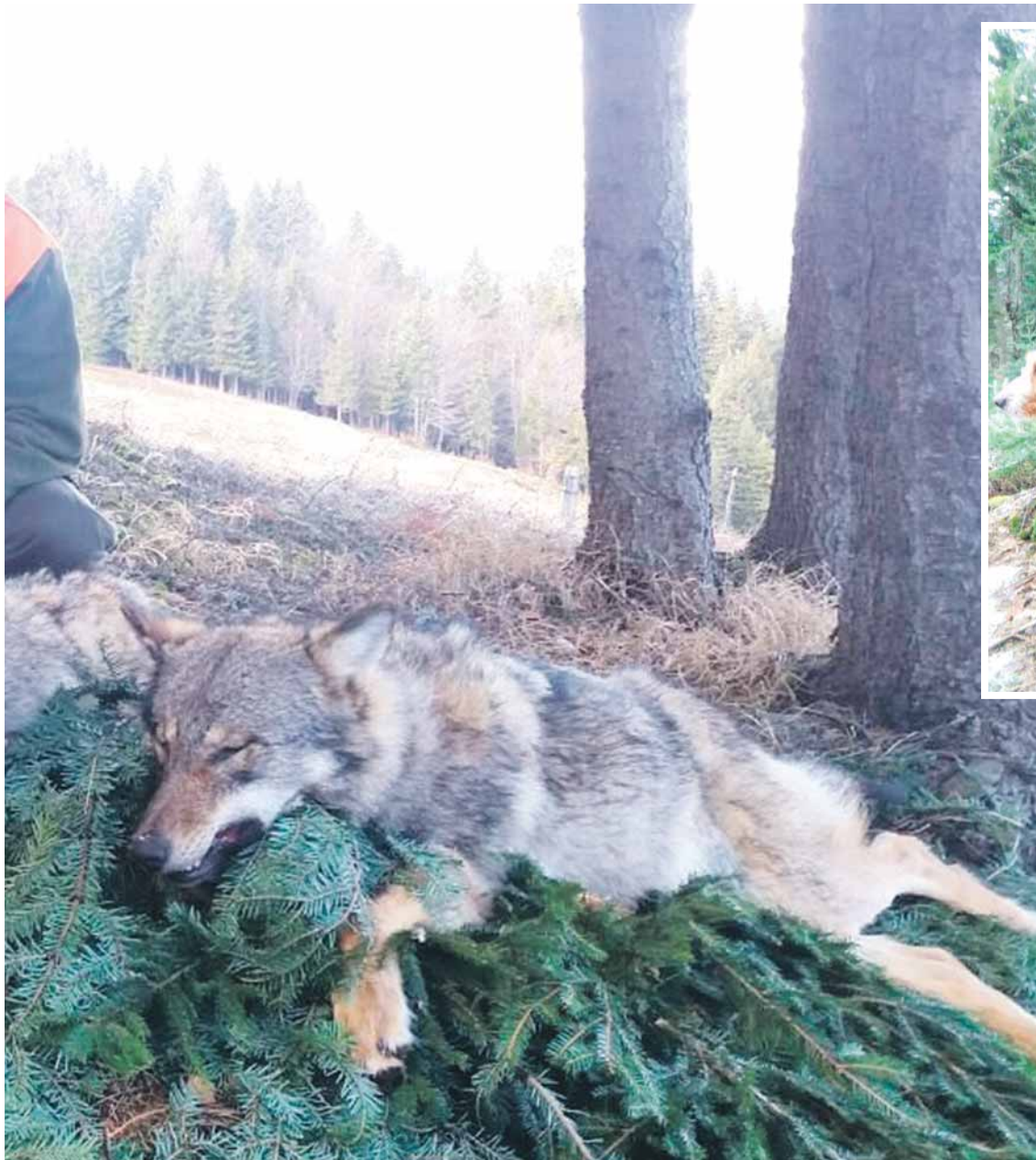

колегама. То је управо оно што ми радимо у Ловачком удружењу "Ба-

Лов је п до за али

кић". Кроз ловачке секције направимо план и током цијеле године на ширем терену Фоче одржавамо ловишта, унапређујемо инфраструктуру, чувамо природу и његујемо ловачке обичаје, али и

**НИГДЈЕ НЕ ИДЕ
БЕЗ ПСА БРКЕ**

прича и сам ме је подучавао, тако да врло често када сам у лову, његове ријечи ми падају на памет. Оно што ће ми увијек остати да памтим од њега је да волим природу, да лов није бизнис и да се након одстрела хумано понаша према дивљачи. То подразумијева да се послје одстрела дивљачи ода нека врста почести. На примјер, ако се фотографише трофеј, да се правилно постави зеленило, на примјер, код срндаћа - на уста

**прича,
гађај,
бавана,
и култ**

дисциплину - наводи Милановић.
Љубав према лову Станко је, каже, дијелом наслиједио од оца Лазара, који је са 86 година почасни ловац матичног удружења.
- Доста сам научио из његових

Два вука пала за један дан

и на погодак, док се код вука и дивље свиње зеленило ставља испод дивљачи. Такође, мој брат је ловац, па ето некако смо и генетски можда предодређени за то - прича Милановић.

Наглашава да је лов витештво, а да је прави ловац - моралан ловац који искрено воли свој хоби.

- Лов је некое хоби, некое спорт, мени је љубав! Нешто што ми је у крви, нешто што се не објашњава. Ловим на теренима које добро познајем, знам које ту дивљачи има, какве су јој навике, а Фоча сигурно има једне од најљешших ловишта. Такође, наше удружење увијек првенствено инсистира на моралном понашању ловаца, што је за више од стотину година, колико и постоји, приоритет који се преноси са кољена на кољено, са старијих на млађе чланове - истиче Станко.

Овај врсни ловац скоро свакодневно је активан. Ловачко одијело, карабин 7x64 и вјерни пратилац, пас Брко.

То је оно што уз висок морал чини овог ловца.

- Лов на дивље свиње не може се замислити, нити бих се уопште упуштао у то, а да немам свог вјерног пса. Претежно ловим у свом родном крају, око планине Бакић, подручје Заваита. Према досадашњем искуству, најтеже је ловити вука, мада ниједну дивљач није лако ловити - наглашава Станко.

ЗА ДАН ОДСТРИЈЕЛИО ДВА ВУКА

Истиче да није сваки одлазак у лов само одлазак, нити за обавезу мора да има плијен.

- Лов је прича, догађај, забава, цијела једна процедура. Задовољство, али и култ! Повратак природи, дружењу са људима, дружењу са околином. То је оно на чему инсистирамо. Прави ловац не диже пушку на заштићену дивљач, ни на подмладак. Кодекс је оно што чини ловца - подвлачи Милановић.

Овај срећни и спретни стријелац, којем су све колеге пружиле подршку и искрене честитке на одстрелу два вука, како каже, остаје вјеран лову и ловачкој етици.

Сљедећи изазов чека га на љето, лов на срндаћа, за који каже да је увијек атрактиван и представља посебан доживљај.

На "shot show-u" у Лас Вегасу фирма "Kel Tec" представила новитет

"Bullpup" КАРАБИН будућности

Бројне свјетске армије опремљене су "bullpup" пушкама али исто тако више произвођача производи и специјализоване ловачке моделе

ПИШЕ: ДРАШКО ДРАГОСАВЉЕВИЋ
ddragosavljevic@gmail.com

Један млади читалац из Бањалуке, будући ловац, након што се на страницима "Ловца" упознао са ловачко спортским модификацијама војничких пушка система AR15 и АК47 односно ARES SCR и Застава М2010, поставио нам је интересан-

тно питање: Да ли се данас у свијету, поред војничких, производе ловачке "bullpup" пушке?

Одговор на ово питање је потврдан, а свакако интересантан и актуелан с обзиром на свјетске трендове и новитете који су представљени последњих година. Произвођача и модела ловачких "bullpup" пушка има више, а на највећем свјетском сајму оружја Shot Show 2016, који је одржан крајем прошлог мјесеца у Лас Вегасу, фирма "Kel Tec" представила је сасвим ново ловачко-спортско оружје "bul-

ШТА ЈЕ ТО "BULLPUP" КОНФИГУРАЦИЈА?

Укратко, "bullpup" конфигурација пушака подразумева измијештање уопштено говорећи акције односно затварача и система за храњење иза окидача, при чему је уз стандардну дужину цијеви укупна дужина оружја знатно мања од дужине оружја уобичајене конфигурације. Лежиште метка и систем за затварање су увијек позади, иза окидача, без обзира на систем храњења и без обзира да ли се ради о полуаутоматској/аутоматској пушци или пушци са обртночепним затварачем или пак

УЛТРАКРАТКО И КОМПАКТНО ОРУЖЈЕ МАЛЕ МАСЕ

оружју код кога је предвиђено да се муниција умеће ручно у лежиште као код преламача. Тиме се дакле добија оружје код кога се стандардна или нешто дужа цијев налази у краћем и лакшем паковању врло zgodном за транспорт и цјелодневну ношење, у чему се огледа основна предност оваквих конфигурација у ловачком смислу. Сматра се да је први пут у историји овај концепт примјењен на британском обртночепном карабину "Thornycroft" из 1901. године. Поријекло појма "bullpup" није сасвим јасно али је он описног карактера (у слободном преводу са енглеског језика "штене булдога") који овако кратко

оружје повезује са затупастом "кусом" њушком поменуте расе паса.

Под претпоставком да ловци углавном познају основне конструкционе карактеристике "bullpup" пушака, ми се овом приликом нећемо бавити упоредном анализом предности и мана "bullpup" и стандардне конфигурације, чињеница је да обје школе имају своје присталице.

Напоменућемо да је највећи изазов за конструкторе полуаутоматских и аутоматских "bullpup" пушака амбидекстрални систем избацивања чаура који је инхерентно прилагођен свим стријелцима (десноруким и љеворуким).

Бројне свјетске армије одавно су опремљене булпап пушкама (француска FAMAS, аустријска Steyr AUG, британска Enfield

lup" конфигурације са којим ћемо се овом приликом и упознати. Али кренимо редом.

За почетак треба рећи да конструкционе предности "bullpup" конфигурације пушака не долазе до изражаја, како се погрешно сматра, само на бојном пољу, а знајући да добар број ловаца и рекреативних стријелаца у свијету на основу личних искустава такве пушке сматра врло практичним и употребљивим, произвођачи се труде да задовоље управо њихове преференције било да је ријеч о специјализованим ловачким или модификованим војничким жилијбљеним или глаткоцијевним пушкама.

L85A2, руска Драгунов OTs-03 SVU итд.). Такође, бројни су и ловци који са успјехом лове "bullpup" ловачким пушкама (неке од њих су италијанска "виолина" FAVS Stradivari, њемачке "Pfeifer Waffen" SR2 I SR3, "Keppeler" KS-V и "Steinkamp" SW1, затим "Waffen Greger" систем за конверзију стандардног карабина Browning BAR у булпап конфигурацију, бројне булпап сачмаре итд.).

"КЕЛ-ТЕК" И ЏОРџ КЕЛГРЕН

Прича нас овом приликом води у град Кокоа у америчкој савезној држави Флорида гдје живи и ради рођени Швеђанин Џорџ Келгрен, оснивач и главни инжењер фирме "Kel-Tec". Келгрен се крајем прошлог вијека у родној Шведској опробао као дизајнер за то вријеме веома напредних конструкција "bullpup" аутоматских пушака и му-

ИДЕАЛНА ПУШКА ЗА ЦЈЕЛОДНЕВНО НОШЕЊЕ

ниције малог калибра, при чему је нагласак ставио на примјену специјалних пластичних маса. Ускоро се сели у САД и ту оснива неколико фирми те се прославља конструкцијама ултрамодерних пиштоља и аутомата израђених претежно од полимера (Intratec TEC-9,

Грендел П10 итд.) Фирма "Кел Тек" основана је 1995. године и успјешно производи и продаје више модела пиштоља, карабина и сачмарица.

KEL TEC RDB C

Конструктор Келгрен 2003. године је развио а 2007. преставио полуаутоматску пушку будућности RFB. Радило се о компактном, модуларном и потпуно амбидекстралном оружју булпап конфигурације у калибру .308 Win, са осцилујућим (нагибним) брављењем затварача

и системом гасне позајмице са клипом кратког хода. Храњење је обезбијеђено стандардним FN FAL оквирима. Чауре су посредством специјалног система екстрактора избациване напријед кроз нарочиту цијев чиме је омогућено лако руковање десноруким и леворуким стријелцима. Почетком 2014. године представљено је ново оружје Kel

дних M16/AR15 STANAG оквира.

На моделу RDB базира се нова булпап пушка RDB C. Оно што одмах привлачи пажњу код нове пушке јесте недостатак пиштољског рукохвата који је напуштен из разлога прилагођавања законским прописима у појединим америчким савезним државама.

Иако у први мах такво рје-

шење дјелује на силу изнуђено, одбојно и незграпно, утисак се у потпуности мијења када оружје узмете у руке и брзо схватите да

се обезбиједио чврст и свим природан хват.

У складу са описаним рјешењем прилагођена је и позиција обараче и њеног браника па се може констатовати како све заједно чини избалансирани, ергономичан и елегантан склад. Утврђивач оквира је релоциран и налази се на тијелу кућишта механизма за окидање одмах испод устављача затварача (обје команде су амбидекстралне) док је дугме коичнице "cross bolt" типа смјештено иза обараче на дохват кажипрста. Оружје је, као што је напоменуто, комплетно амбидекстрално и по жељи може одмах бити ангажовано са било ког рамена. Ручица затварача налази се са предње лијеве стране, изнад под-

кундака (као код НК G3), а може бити пребачена са једне на другу страну. На цијеви су монтирана два носача на којима се налази уобичајена шина за монтажу оптичких нишана. Пушка се брзо раскла-

па извлачењем двијечивије чиме се одвајају полимерски склоп сандука (то јест кућишта механизма за окидање који интегрише отвор за избацивање чаура и рукохват са обарачем), поклопац сандука који представља кундак са ослонцем за раме и облином те

Pfeifer Waffen SR2

Тес RDB у калибру 5.56x45mm / .223 Rem, које се базирало на претходном моделу с тим да је, уз неке ситније конструкционе измјене које доприносе бољој контроли и блажем трзају, уведен ротациони затварач а отвор за екстракцију чаура смјештен иза уводника оквира чиме је обезбијеђено избацивање чаура на доле. Храњење се овога пута обавља посредством стандар-

RDB C одлично лежи у рамену те да је врло згодна, удобна и манипулативна.

Полупиштољски рукохват заправо постоји само са доње стране условно речено врата кундака, а предвиђено је да се палцем обухвата сандук са горње стране како би

**ПУШКА БАЗИРАНА
НА ПРЕТХОДНОМ МОДЕЛУ
"KEL TEC RDB"**

напослијетку скида се подкундак, чиме долазимо до главних саставних дијелова. Цијев је ради чишћења могуће потпуно одвојити. Затварач је ротациони а клип има нешто дужи ход што је условљено измјештеним отвором за избацивање чаура (чауре се дакле избацију на доле, кроз отвор лоциран иза уводника оквира а једину замјерку стријелци упућују управо у овом правцу јер врела чаура може опећи руку којом се врши окидање ако се носе кратки рукави). Систем гасне позајмице има регулатор протока барутних гасова. Циклус рада затварача је врло брз и мекан а уз правилан хват подкундака одскок при паљби је скоро неосјетан и трзај веома благ, упоредив са малокалибарским пушкама. Предвиђе-

но је да се пушка пуни оквирима капацитета 10 метака. Ловачки полуаутоматски карабин "буллпул" конфигурације Kel Tec RDB С нуди се у два калибра и то 5.56mmx45 (.223 Rem) и 6.5mm Grendel. Уз побројана конструкциона рјешења, општу компактност, добар баланс и ергономиичност, мек, брз и уједначен рад затварача, добру контролу те примјену најмодернијих лаких пластичних материјала и врхунских технологија израде и антикорозивне заштите челичних дијелова, може се закључити како је Kel Tec RDB С ловачки карабин будућности, чији ће квалитети бити вјероватно препознати и цијењени од стране ловаца којима се "bullpup" конфигурација пушака показала као практична и сврсисходна.

www.torzokom.com

DOO TORZOKOM
PRIJEDOR

Torzokom d.o.o. u svojoj ponudi posjeduje kompletan program lovačke opreme od karabina i sačmarica do municije, optika.

Brendovi koje zastupamo su:

Browning	Winchester	Sauer	Tikka	Nikon	Baikal
Aimpoint	Meopta	Bellot	RC	Mirage	Zeiss
Norma	Sako	Rio	Rottweil		

Uvjerite se sami u kvalitet proizvoda namijenjenih lovu u našoj ponudi, koju razvijamo još od 2000. godine.

Sjedište firme:	Tel. +387 52 243 890
Mitropolita P. Zimonjića C-3	Fax: +387 52 243 891
Prodavnica br. 4	Mob. +387 65 779 799
Ul. Kralja Petra I oslobodioca bb	+387 65 956 663
79101 Prijedor	e-mail: torzokom@gmail.com

У овом тексту разјаснићемо одређивање и означавање калибра сачмених метака, као и још неке нејасноће и честе заблуде

ПИШЕ: ДРАШКО ДРАГОСАВЉЕВИЋ
ddragosavljevic@gmail.com

Нема сумње да је данас најпопуларнији сачмени метак калибра 12. То је најраспрострањенији ловачки сачмени метак у свијету са много различитих конструкција, верзија, типова и лабораторија у зависности од намјене (далеко више него што је то случај са такође врло популарним и заступљеним калибром 16) - од лова и спортских дисциплина преко самоодбрамбене до војно-полицијске намјене. Сви могући типови сачмарица израђују се у калибру 12 - преламаче и комбиноване пушке, репетирке свих врста као и полуаутоматске сачмарице. Када у неком филму упратите сачмарицу било ког типа, можете готово увијек бити сигурни да је та пушка у калибру 12. Вјерујемо да ловци добро познају основне појмове о сачменој муницији па, према томе, и саставне дијелове сачменог метка.

**САЧМЕНИ МЕТАК
КАЛИБРА 12 УВЕДЕН
ПРИЈЕ 160 ГОДИНА**

Зато се нећемо бавити дефиницијама и описом општепознатих ствари. Међутим, има доста нејасноћа и недоумица у разумијевању одређивања и означавања калибра сачменог метка, а грешке се у немалом броју провлаче чак и кроз оружне листове па се тако често среће погрешна ознака калибра, на примјер "сачмарица калибра 12 милиметара". Поред тога, ловцима често није у потпуности јасан однос између дужине сачменог метка, дужине чауре истога и дужине лежишта сачменог метка у цијеви сачмарице. Исто тако, једна од честих заблуда је и пуцање крупнијом сачмом на већим удаљеностима. Ово је права прилика да на кратко и јасан начин разјаснимо те нејасноће.

ОДРЕЂИВАЊЕ КАЛИБРА КОД ЛОВАЧКИХ ПУШКА САЧМАРИЦА

Промјер ожлијебљених (олучених) цијеви је промјер по коме је цијев бушена, а с обзиром на накнадно ожљебљење калибар цијеви је промјер између два поља једног напрам другог, гдје цијев има једнак (паран) број жљебова, односно промјер између поља и жилијеба насупротив тог поља код цијеви која има непаран број

Калибар 12 апсолутни лидер међу сачменом муницијом свих калибара

"Дванаестка" најпопуларнија на свијету

жљебова. Калибар ожлијебљених цијеви изражава се у милиметрима.

Међутим, код пушака сачмарица (код пушака глатких, неолучених цијеви) калибар се не изражава као промјер цијеви у милиметрима већ само одређеним бројем по систему који су установили Енглези (на примјер: 12, 16, 20).

Систем је следећи: када се од једне фунте/либре (453,6 г) излије 12 једнаких оловних куглица (истог промјера,) онда се цијев пушке чији је промјер једнак промјеру ових куглица означава бројем 12, а уколико од исте количине олова излијемо 16 куглица идентичног промјера, онда се пушчана цијев чији промјер одговара промјеру једне од 16 куглица означава бројем 16. Из овога, наравно, сlijеди да је промјер цијеви код калибра 12 већи од промјера цијеви пушке калибра 16 из простог разлога што је промјер једне од 12 куглица већи од промјера једне од 16 куглица изливених из исте количине олова. Бројна ознака калибра сачмарица говори нам, дакле, да је величина попречног пресека обрнуто сразмјерна величини броја који означава одређе-

KALIBAR	4	8	10	12	16	20	24	28	32	36
мјер										iii
и										410
PREMIER CIEVI U MILIJETRIMA (mm)	23,4	20,8	19,3	18,2	16,8	15,7	14,7	13,8	12,7	10,2

ни калибар те се из тог разлога не ставља ознака за дужину (мм). Ознаке калибара сачмених метака су стандардизоване и интернационалне - користе се у свим земљама од најмањег до највећег калибра.

Изузетак једино представља најмањи сачмени калибар 36, тачније његова ознака на енглеском подручју .410 је, у ствари, вриједност промјера душе цијеви изражена у дијеловима инча (1 инч = 25,4 мм). Из практичних разлога бројеве који означавају калибар пушке сачмарице и унутрашње промјере цијеви изражене у милиметрима доносимо у табели.

ДУЖИНА ЛЕЖИШТА МЕТКА

Спољне димензије метка у односу на одговарајуће димензије лежишта метка у цијеви од посебног су значаја. Лежиште метка је било у почетку 65 мм, а данас је дужина лежишта порасла на 70 мм за нормалне калибре, 76 мм за магнуме и 89 мм за супермагнуме. Муниција нормалних калибара се смије употријевити у магнум пушкама истих калибара, али не и обрнуто. Дакле, без посљедица се може користити краћа муниција из дужег лежишта, али никако и ни у ком случају обрнуто. Ово је необично важно напоменути јер би непажљив ловац коришћењем магнум муниције у стандардној пушци могао да доведе у опасност како себе и своје оружје, тако и друге људе. Ради се, наиме, о дужини чауре а не о дужини метка. На примјер, стандардни сачмени метак (патрона) дужине чауре 70 мм, у зависности од фабричке технологије затварања чауре приликом пуњења (рубно "пертловање" или звјездасто затварање), увијек је краћи од 70 мм и лако улази у пушку са лежиштем од 65 мм. С обзиром на то да се чаура приликом испуцавања у лежишту отвара, то може бити врло опасно. Дужина лежишта метка означена на цијеви је, дакле, граница дужине чауре која се смије употријевити. Из тог разлога сви ловци морају водити рачуна о дужини лежишта метка и дужини чауре, што се лако провери на кутији муниције и ознакама на пушци. Мјере за метак и лежиште цијеви прописане су од сталне интернационалне комисије за испитивање и жигосање ватреног оружја (CIP) и као норме прихваћене од свих свјетских произвођача ловачког оружја и муниције.

САЧМА

Од калибра сачмарице зависи количина сачме коју садржи метак и теоријски су увијек ефикаснији већи

Мало историје

Сједињени сачмени метак (или патрона) калибра 12 настао је негдје 1860. године. Чауре су се од тог времена, наравно, промијениле, у почетку су израђиване од месинга, потом од папира и на посљетку од пластичних маса, какве се данас најчешће срећу у ловиштима. Такође, у почетку је коришћен црни барут, а касније се, наравно, прешло на бездимни. Истовремено, мијењале су се и конструкције пушача сачмарице. Првобитно, пушке сачмарице биле су као и свако друго ватрено оружје из тог времена, пуниле су се сприједом и имале систем за паљење такође у сагласју са временом, а конструкција је било много. Најчешће су то биле једноцијевке или двоцијевке положаје. Касније, са проналаском сједињеног сачменог метка (патрона), на сачмарицама је приммијењен полужни систем, изражене су и прве "пумпарице", а након тога конструисане су и произведене полуаутоматске пушке.

калибри. Међутим, избор крупноће сачме у зависности од врсте дивљачи која ће се ловити већи је проблем од избора калибра сачмарице. Доста ловаца сматра да је крупнија сачма убојитија и ефикаснија на већим удаљеностима, али то није исправно мишљење јер је крупније сачме мање у патрону па и прецизно нанишањања дивљач, са веће удаљености погођена са једном или двије крупне сачме, пада тек после прећених неколико стотина метара, а најчешће остане не-

СВИ МОГУЋИ ТИПОВИ САЧМАРИЦА СЕ ИЗРАЂУЈУ У ОВОМ КАЛИБРУ

пронађена. Суштина терминалне (циљне) балистике сачме је у томе да дивљач пада на мјесту услед нервног шока насталог истовременим поготком већег броја сачме (сачменим снопом) па макар сачма била и маље пробојности, а рјеђе услед смртних повреда које настају разарањем виталних органа продором сачме у дубину тјела. Сачма због облика лопте има лоше балистичке особине и нагло губи на брзини. Битан је посип. Стога пуцање сачмом на веће удаљености треба увијек избјегавати. Оптимална гранична удаљеност за гађање не би требало да прелази 35 - 40 метара.

Старо правило гласи да, ако се ловац двоуми између двије крупноће сачме, увијек треба изабрати ону ситнију. На примјер, за зена, најчешће ловљено дивљач код нас, сачма од три мм је сасвим довољна на почетку, а од 3,5

мм на крају сезоне.

Стандардна фабричка муниција калибра 12/70 пуни се најчешће са 32 и 36 г сачме. Посљедњих деценија нарочито је повећана производња магнум калибара за које се користе меци са чауром од 76 мм у коју стаје већа количина барута и сачме у односу на стандардне дужине. А производе се и супермагнум пушке са лежиштима од 89 мм. Муниција за овакве пушке садржи чак до 50 грама сачме, а може се употријевити само у оружју које је начином брављења и дужином лежишта предвиђено за њену употребу. Постоји и специјална сачмена муниција са двије корпице за сачму постављене једна према другој. При испуцавању такве муниције друга корпица се окреће и отвара нешто касније чиме је, дакле, омогућена густина сачменог снопа, то јест бољи посип на већој удаљености. У новије вријеме прелази се на челичну сачму. Сачмарицом се успјешно лови и дозвољена крупна дивљач уз помоћ јединичних зрна која се умјесто сачме умећу у чауру сачменог метка чиме се глаткоцијевна пушка претвара у убојит ловачки карабин, истина, употребљив на далеко мањим удаљеностима.

Safar2

Jošavka - Čelinac

Momić Radenko

mob. +38766 887 395

e-mail: szrsafars@yahoo.com

Proizvodnja lovačke i ribolovačke opreme
 u zelenoj i kamuflaž hrastov list.
 Za lovačka udruženja i sekcije mogućnost
 plaćanja u ratama.

У Омарској код Приједора одржана традиционална 24. ловачка "Лажијада"

КУД "Омарска"

Поповић, по занимању ветеринар, тако је показао да је без премца на овој својеврсној смотри хумора и забаве. Побједу је заслужио својом причом како је настао мотел "Пети неплан"

ПИШЕ: НЕНАД ЂЕРИЋ
 neno.djeric@gmail.com

Ловце одавно бије глас да су велики лажови, а Република Српска по 24. пут добила је шампиона у овој категорији. Мирко Поповић, 46-годишњи Омаршчанин поново је разоружао стручни жири и више од 700 гостију на традиционалној "Лажијади" у Омарској, пошто је славио пети пут заредом, а девети укупно.

Поповић, по занимању ветеринар, тако је показао да је без премца на овој својеврсној смотри хумора и забаве. Побједу је заслужио својом причом како је настао мотел "Пети неплан" у којем се традиционално одржава "Лажијада".

- Било је ратно вријеме, није било струје, горива, а радови су морали да напредују. Потребно је било развући жељезо за темељ, а ја сам се сјетио да имамо снаге у својим редовима. То је била крмача са прасадима. Она је колуптовима развукла арматуру, али ту није био крај чудима. Прасићи су је одмах својим малим зубићима као бритвом резали на потребну дужину. Тако је настао овај објекат гдје се годинама скупамо - овако је отприлике ишла прича побједника.

Поповић девети пут лажов године

Утисак је да би Поповић побједио да је испричао било шта, с обзиром на харизму и начин на који је причу донио званицама.

- Народни сам човјек, а обављајући посао ветеринара чујем многе приче међу људима. Најважније је пронаћи смисао у овом такмичењу, да прича буде кратка и да има јасну поенту - рекао је Поповић.

Мића Живадиновић из побратимског удружења "Трест" из Петров-

ца на Млави био је председник тро-чланог жирија.

- Задатак није био лак, јер су се ловци својски потрудили да оправдају синтагму која се качи за њих "ловачке приче". Поред лауреата још су наступили Перо Тамамовић (Козарска Дубица), Миладин Рендић (Марићка), Петар Караџић (Каменово код Петровца на Млави), Горан Максимовић (Криваја), Миле Котаран (Приједор) и Драгоја Бајић из Омарске.

ОДУШЕВЉЕНИ ГОСТИ ИЗ ПЕТРОВЦА НА МЛАВИ

- Презадовољни смо одзивом. Имали смо 700 гостију, међу њима и званице из Ловачког савеза Републике Српске, представнике ловачких удружења свих поткозарских општина, али и Србије - рекли су организатори.

Задовољство није крио ни Аца Гера Животић, почасни председник ЛТУ "Трест", на чијем челу се налазио 12 година, а, уз звање почасног ловца, био је 2009. године кандидат за председника Ловачког савеза Србије. Присјетио се потписивања повеље о братимљењу са Омаршчанима 2002. године.

- Дошло је нас 15 ловаца. Утисци су фангастични, а живот би био празан без оваквих дружења. Искористили смо прилику да обиђемо лепу планину Козару, њен врх Мраковицу, оближње манастире Моштаницу и Гомионицу, уз Саборну цркву Светог цара Лазара у Омарској. Очекујемо драге ловце из Омарске код нас, јер везе српског народа са обе стране Дрине морају да буду чврсте - нагласио је Животић.

И ова "Лажијада", као и претходне, одржана је под покровитељством града Приједора, а уз музику, чланови Културно-умјетничког друштва "Омарска" измамили су аплаузе својим програмом, пошто су извели сплет игара из Србије.

Томбола

У томболи Ловачког удружења "Срндаћ" додијељене су бројне награде, а главну, дар Шумског газдинства Приједор, добио је Иван Стојановић. Иако је рекао да се не бави ловом, обрадовао се ловачком карабини. На крају вечери аутомобил "југо", нешто старијег издања, припао је Мирку Грујићу из Омарске.

Угледни гости
били на Чемерници

Фебруар у знаку хајки на опасну звијер

Долијала четири вука на Озрену и Чемерници

Више од 2.000
ловаца учествовало
у хајкама, али су
само тројица могла
да се похвале
трофејем о којем
сања сваки ловац.
Ипак, дружење је
било у првом плану

Обичај уношења ловине

ПИШУ: ДИЈАНА ДУЉИЋ
krozrs@glassrpske.com
ДУШАН РЕПИЈА
dusanr@glassrpske.com

Већ традиционално фебруар је мјесец резервисан за хајку на вука. Тако је било и ове године, а тројица од око 2.000 ловаца који су учествовали на манифестацијама на Озрену и Чемерници имали су више среће него остали.

Тачно 1.130 ловаца учествовао је у ловно-туристичкој манифестацији "Вучији дани на Озрену", коју је 16. пут организовало Ловачко удружење "Фазан" из Добоја.

Уз раније договорен план организације, вође група су након постројавања ловаца кренуле у развођење. За овај лов је било испланирано 775 чека, док је за погон било задужено 150 ловаца, а за развођење око 50 ловаца. У погону су покренута четири вука, а одстријељена је једна женка. Највише среће и дан за памћење имао је Спасоје Драгичевић из Осојнице код Добоја. И он сам је био изненађен што је уопште срео, а камоли одстријелио ову звјерку.

- Мој први уловљени вук. Другови су јавили да се крећу два вука и једноставно сам имао ловачке среће да наиђе на мене и да га одстријелим. Сваком ловцу бих поже-

Спасоје Драгичевић
био мирне руке

лио да доживи да одстријели вука као ја. Први пут сам се с њим сусрео и осјећај је неописив. До сада сам одстреливао све врсте животиња, осим вука, а сада могу и тим да се похвалим - испричао је Драгичевић, додајући да ће овај уловљени трофеј вучице бити препариран.

Споменко Ковачевић из Србије није имао среће као Драгичевић, али не жали што је прешао стотине километара по суровим предјелима Озрена како би провео дан у потрази за најрепреденијом животињом.

- Сваке године долазим, а идем и у Високо у лов на дивље свиње и

долазићу докле год могу - рекао је Ковачевић.

Први пут у хајци је Драгоје Но-

УЧЕСТВОВАЛИ ГОСТИ ИЗ МНОГИХ ЗЕМАЉА ЕВРОПЕ

ваковић из Чајетине који, осим по Златибору, вукове од сада покушава уловити и на Озрену. Одушевљен је организацијом, а многе ловце већ познаје са сличних окупљања у региону.

- Први пут долазим овде на позив мојих пријатеља, који су код нас редовни гости на Златибору. Видим да учествује велики број ловаца и свиђа ми се овде - испричао је Новаковић.

И гости из Словеније и Хрватске такође су били одушевљени што учествују на овогодишњим "Вучијим данима на Озрену".

- Овдје сам први пут, било је заиста одлично и сигурно ћу доћи и

идуће године - рекао је Словенац Иве Трошта.

Прва хајка на вука одржана је 2001. године на иницијативу Недељка Билића, председника Ловачке секције Пакленица, а уз

подршку тадашњег руководства ЛУ "Фазан" Неде Марковића, Воје Нарића, Гаврила Никића, Драгана Зекића и Момира Моћића. На тој првој манифестацији учествовали су ловци из добојског удружења,

окупило их се око 250 и тада нико није могао да прогнозира да ће се за 15 година број ловаца учествовајућих.

сан сам и срећан. Моји другови су ми одали велико признање за то и добио сам многа признања и одликовања на нивоу РС - изјавио је творац чувене озренске хајке на вука Недељко Марковић.

Председник ЛУ "Фазан" Ведран Божичковић изразио је задовољство што су, осим вука, одстријелене и двије лисице, те је уочено присуство више предатора.

- Циљ ове манифестације је прије свега дружење, а на крају је употпуњено одстрелом, што је добар пут да за наредне манифестације имамо још већи одзив. Укупно је учествовало 945 ловаца из Републике Српске, ФБиХ, Србије, Словеније, Хрватске, као и из земаља западне Европе. Срећни смо што

ШТРБАЦ: ХАЈКА МОЖЕ БИТИ ЗАМАЈАЦ ТУРИЗМА

- Надалеко се прочула прича о љепотама Озрена, о добрим домаћинима и изванредној организацији лова и ловачког дружења. Одавно смо на гласу као организатори једне од најбољих манифестација овог типа, али то на почетку нико није могао замислити. Поно-

сваке године долази све више Румуна, Мађара, Аустријанаца и других страних гостију, који одлазе са добрим утисцима и идуће године поведу још неколико својих пријатеља - рекао је Божичковић.

МАРИНКОВИЋ И ПОПАДИЋ НАЈСРЕЊНИЈИ НА ЧЕМЕРНИЦИ

Слично је било и на манифестацији "Дани вука на Чемерници" у организацији Ловачког удружења "Змијање". На деветој смотри у Агином Селу наомак Бањалуке учествовало је више од 900 ловаца, а највише среће имала су два ловца, Душан Прошић из Градишке и Божо Попадић из Лакташа, који су убили по једног вука.

- Трудим се да бар донекле ис-

користимо ловне потенцијале које имамо. Ово је прави пут којим идемо већ девет година, напредујемо из године у годину. Утисак је да би "Дани вука на Чемерници" могли да буду замајак туризма на овом простору, јер гости који долазе из земаља бивше Југославије, али и шире истичу да овакав терен, при-

роду и околину нису раније видјели - рекао је предсједник ЛУ "Змијање" Милован Штрбац.

Предсједник Организационог одбора манифестације Раденко Вујасин напоменуо је да су се у организацију укључили Туристичка организација и Административна служба града Бањалуке.

Поред хајке на вука, за госте је припремљен и богат културно-умјетнички програм, а забављали су их чланови КУД-а "Свети Сава". Они су за ловце којима је ово био први улов на званичној ловној манифестацији приредили сценски обичај уношења ловине и крштења.

Ветеринарска амбуланта "Вет центар"

Цријевни паразити опасни за младе псе

Све потребне информације, као и лијечења ових и других болести, можете добити у ветеринарској амбуланти "Вет центар", која се налази у Карађорђевој улици у Бањалуци

Цријевни паразити су чест проблем код паса. Они могу изазвати врло благе или чак непримјетне клиничке симптоме, али могу изазвати врло тешку и озбиљну клиничку слику, тако да је чак и живот животиње доведен у питање. Код младих животиња чешћа је појава тешких

симптома приликом инфестације цријевним паразитима, али не треба да се превиди да је чест узрок хроничне дијареје код одраслих паса присуство ових паразита.

Младе животиње инфициране паразитима показују следеће симптоме: нерасположене су, безвољне, апетит им је слаб, длака им је сува и лошег квалитета, стомак им је често надут и на притисак болан, присутан је и профузан пролив у коме могу, али и не морају да се примије-

те цријевни паразити. Понекад млада животиња и повраћа и дешава се да у повраћеном садржају буду примјетни.

ВЛАСНИЦИ ТЕЖЕ ПРИМИЈЕТЕ ИНФЕКЦИЈЕ КОД ОДРАСЛИХ ПАСА

Код одраслих животиња инфеста-

КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ

051/288-850 и
065/981-786

e-mail:vetcentar@teol.net

ције цријевним паразитима обично нису примјетне за власника. Једини симптом који се примијети је присуство дијареје мањег или већег интензитета. Код младих паса могу да изазову секундарне инфекције бактеријама или вирусима. Код паса је честа и пренатална инфестација штенади (инфестација прије рођења, путем мајчиног крвотока). За дијагностику цријевних паразита пресудан је копролошки преглед који врши ветеринар и на основу чијих резултата ветеринар прописује најефикаснији лијек за отклањање цријевних паразита.

U NOVOM RUHU NA STAROJ ADRESI!

 JAĆIMOVIĆ d.o.o.
www.jacimovic.com

Karađorđeva 83/Srpska 20
Banja Luka
Telefon +387 51 212 904
+387 51 214 473
E-mail: arms@jacimovic.com

Vidovdanska 9
Gradiška
Telefon +387 51 825 780
E-mail: gradiska@juventasport.com

kućna dostava gasa
065/215-547

provjeren kvalitet

zagarantovana sigurnost

ekonomičnost

A.D.

"KRAJINAPETROL"

BANJA LUKA

 051/212-914; 212-910

www.krajinapetrol.com

DA TRUD NE BUDE UZALUD

DUNAV OSIGURANJE

Prijatelj ostaje prijatelj

Znamo kako priroda nekada nesebično daje, a nekada nepredvidivo uzima. Kada ulažete toliki trud da od zemlje dobijete najbolje, želite da budete sigurni da će tako i biti.

Kompanija Dunav osiguranje je uz Vas već 140 godina. I kada su godine rodne i kada nisu.

Naš program za poljoprivredu obezbeđuje nadoknadu štete za Vaše usjeve, životinje i ostalu imovinu u slučaju nepredviđenih, a ipak ne tako rijetkih događaja.

Uz Dunav osiguranje Vaš trud neće biti uzaludan.

BESPLATAN POZIV

 0800 50 600

www.dunav.ba